

Tid til haven

Havetips uge 18

Af: Marianne Bachmann Andersen

Billede: Akelejer.jpg

Populære akelejer og violfrøstjerner

Det er ikke altid nemt at spå om, hvilket planter, der bliver et hit, men det er helt sikkert, at akelejer og violfrøstjerner er blandt de mest populære planter, som mange nye som "gamle" haveejere er helt vilde med i øjeblikket.

Akelejer findes som lave typer, der er gode i stenbedet og høje typer, der kan placeres rigtig mange steder i havens bede, for de har lange blomsterstængler. Alpeakeleje *Aquilegia alpina* adskiller sig fra de øvrige akelejer ved at trives bedst i surbundsjord. Dværgakeleje *Aquilegia flabellata* egner sig til stenbedet eller i bunden af krukke. Almindelige akelejer *Aquilegia vulgaris* findes i rigtig mange sorter med fyldte og enkelte blomster i næsten alle farver. Desuden findes en række krydsninger, hvor Spring Magic serien nok er den mest kendte.

Violfrøstjerner er fjerlette blomsterstande, der ligger i gruppen af høje stauder. Violfrøstjerner kan placeres i bedet sammen med prydbuske eller rododendron, eller bagest i staudebedet. Akelejefrøstjerne *Thalictrum aquilegifolium* har blade, der minder om akelejer. Violfrøstjerne *Thalictrum delavayi* findes i flere sorter og er endnu højere end akelejefrøstjernen.

Drivhuset skal klargøres og plantes til

Billede: Tomater.jpg

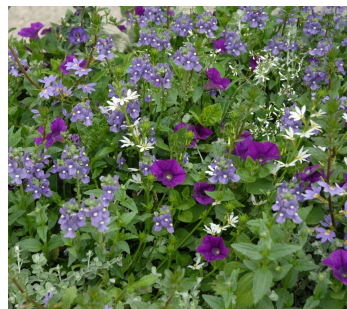
De dejlige solskinsdage har været medvirkende til en hurtig tilvækst af alle de forkultiverede bakker med grøntsager og sommerblomster, der kæmper om pladsen og ønsker at blive priklet eller plantet ud i køkkenhaven og blomsterbedene. Drivhusene har været åbne om dagen og lukkede om natten – for nætterne er stadig meget kolde. Udplantningsplanter som tomat og peber plantes ud og vokser så hurtigt, at det snart kan ses fra dag til dag. Plant gerne dine tomater direkte i bunden af dit drivhus og sørg for, at der ikke vokser andre planter eller ukrudt rundt om dem. Du kan også plante i sække og placere dem i selvvandingskasser, for så er du sikret vanding i flere dage. Husk at tjekke vandniveauet i kasserne, så de ikke løber tør. Ibland gerne gødning HVER gang du vander, for tomater og peber er sultne.

Ønsker du kraftigt smagende tomater, skal du ikke anvende selvvandingskasser. For at få kraftigt smagende tomater, skal planterne ikke vandes for meget, når de begynder med at sætte tomater. Jo mere vand planterne får, jo mindre koncentreret smag bliver der i tomaterne. Denne regulering har du ikke mulighed for at praktisere, når du bruger selvvandingskasser.

Vidste du, at jo mørkere tomaterne er, jo flere smagsstoffer er der i dem? Smager du på en fuldmoden næsten sort tomat, er der meget mere smag i den, end der f.eks. er i en gul sort.

HUSK

- At rense tagrenden på dit drivhus
- At skifte revnede glas INDEN du planter
- At vaske drivhuset af med brun sæbe – skyl med rent vand
- At fjerne alle visne blade og ukrudt i kanterne – også rundt om drivhusets yderkant

Sommerblomster og nattefrost

Billede: Sommerblomster.jpg

Sne i Nordjylland i maj måned, ja selv et varmt og tidligt forår har sine bagsider. Husk at tjekke din lokale vejrudsigt, hvis du har sarte sommerblomster, der er udplantet i krukke eller i bedet. Er den kolde nat og morgen tillige assisteret af kraftig vind, er det helt sikkert, at dine blomster vil

tage skade. Skulle uheldet være ude, er der stor sandsynlighed for, at planterne kun har lidt ganske lidt skade i toppen og sagtens kan vokse videre og blive kønne igen. Du kan eventuelt klippe de svedne skud og blade af, så vil nye sideskud snart dække de skadede partier.

Du kan godt gøre noget

Har du sarte planter i krukke, som det er muligt at flytte med, så flyt dem i læ under udhæng, ind i drivhuset eller udestuen. Står de frit udplantede, så skal du finde et let klæde frem og beskytte dem med. Plastik er rigtig dårlig til at beskytte planterne med, det er meget bedre at bruge fiberdug eller et slidt lagen. Husk at fjerne dækkematerialet om dagen.

Al frugt dannes nu

Billede: Blomme.jpg

De overdådige træer og blomstrende buske med tusindvis af små og større blomster, der i øjeblikket flittigt besøges af summende bier og andre insekter, er hele starten på et udbytterigt haveår. Det er nu, du skal fortælle børnene om bierne og blomsterne, for uden bier, var det slet ikke muligt at høste æbler, ribs, hindbær og blåbær ect. Insekterne tiltrækkes blomsterne for at hente nektar, der er næring for dem og deres bo. På deres vej ind i blomsterne får de masser af pollen på dem. Pollen er planternes sæd, som er vigtig at få flyttet rundt til de andre blomster, der så befrugtes og svulmer op, for derefter at blive til store og saftige spiselige frugter om blot få måneder.

Når dit blommetræ ikke giver frugt skyldes det, at der ikke er en anden blommesort i nærheden, det kan dele sine gener med. Har du ikke et blommetræ, men kunne du godt tænke dig et, så undersøg lige nabohavnens træer. Er der flere rigtbærende blommetræer, kan du roligt plante et selv. Er der derimod meget langt til nærmeste blommetræ, der bærer frugter, skal du købe to forskellige sorter, der er i stand til at bestøve hinanden. Kan du overtale naboen til også at plante et, kan I nøjes med hver jeres.

Er du i tvivl om, hvorvidt dine frugttræer har gode bestøvningspartnere, så spørg i din planteskole eller dit havecenter – de kan hjælpe dig med et svar.